

HAZÁNK TERMÉSZETI ÉS TÁRSADALMI-GAZDASÁGI ERŐFORRÁSAI

I. Hazánk földrajzi helyzete

Közép-Európa DK-i részén

a Kárpát-medence belsejében

területe: **93.030 km²**

mai határok: trianoni békediktátum (1920) + párizsi békeszerződés (1947)

1991 – társulási egyezmény az EU-val

2004 – EU-tagság

2007 – csatlakozás a schengeni övezethez

nincs tengerpart → jelentős hátrány!

fontos tranzitútvonalak – jelentős az átmenő forgalom

út- és vasúthálózat fővárosközpontú

Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér (+Debrecen; + Sármellék)

idegenforgalom: a GDP kb. 10%-át hozza [Magyarország idegenforgalma:

http://tozserpal.com/fooldal/00_Magyarorszag_idegenforgalma.pdf]

II. Természeti erőforrásaink

1. a talaj: fekete mezősségi talaj (csernozjom) és barna erdőtalaj

2. kedvező éghajlati adottságok (nedves kontinentális/száraz kontinentális éghajlat)

búza

kukorica

napraforgó

szőlő és gyümölcs

3. vízkészlet

a felszíni vizek 95%-a a környező országokból

bőséges felszín alatti vízkészlet (artézi víz, hévíz)

4. rézérc (Recsk – nem éri meg kitermelni)

5. bauxit (gyakorlatilag elfogyott)

6. kaolin, zeolit, bentonit, perlit

[melyik mire jó: http://tozserpal.com/fooldal/00_Asvanykincsek.pdf]

7. építőanyagok (mész, kavics, homok, agyag)

8. szénhidrogének

kőolaj: Alföld (Algyő, Vecsés), Zalai-dombság és a Dráva-menti-síkság

földgáz: Alföld (Algyő, Hajdúszoboszló)

9. lignit (külszíni fejtés): Visonta és Bükkábrány

10. megújuló energiaforrások: napenergia és geotermikus energia

III. A népesség száma és összetétele

9,6 millió fő (KSH, 2023)

a magyarság **¼-e határainkon kívül** él

13 törvény által elismert nemzetiség: német, román, szlovák, horvát, szerb, ukrán, lengyel, görög, bolgár, szlovén, ruszin, örmény és cigány/roma – a lakosság 3-4%-a

- teljes egyenjogúság
- anyanyelvük oktatását, kultúrájuk megőrzését támogatjuk
- kisebbségi önkormányzatok

a legnagyobb lélekszámú nemzetiség a **cigány/roma**

- nincs önálló anyaországuk
- 80%-uk magyar anyanyelvű
- legnagyobb népsűrűségük: Budapest, Északkelet-Magyarország, Dél-Dunántúl
- szegénység – szegénységi küszöb alatt
- szakképzettség hiánya
- magas a munkanélküliek aránya
- leszakadás
- beilleszkedési nehézség

Magyarország népessége **1981 óta csökken**

természetes fogyás → **előregedő társadalom**

(Magyarország interaktív korfája: <https://www.ksh.hu/interaktiv/korfak/orszag.html>)

[**Korfa** = A korfa egy speciális diagram, mely a népesség kor és nemek szerinti összetételét ábrázolja.]

a **születéskor várható élettartam alacsony:** nők: 79 év; férfiak: 72 év (KSH, 2022)

okai: egészségtelen életmód, túlhajszoltság, környezeti ártalmak

Az ország **legfontosabb termelőereje az ember.**

- új iparágak, új szolgáltatások → bőséges munkalehetőség
- a foglalkoztatottsági arány (15-64 éves korosztályban): **75%**
- munkanélküliek aránya: **4,6%**
(KSH: <https://www.ksh.hu/gyorstajekoztatok/fem/fem2401.html>)
- belső vándorlás: 1. országrészek között, 2. városból vidékre

Települések:

- a **települések száma: 3155** (KSH, 2023)
- a **városok száma: 348** (KSH, 2023)
- a **városlakók aránya: 70%** (KSH, 2023)
- **Budapest** lakóinak száma: **1,7 millió fő** (KSH, 2023)
- a Budapest környéki településeken (**agglomerációs gyűrű**) élők száma: **900 ezer fő**
- gondban: az aprófalvak, az alföldi tanyák lakossága